

Päätös

Nro 126/2013/2

Dnro ESAVI/262/04.08/2011

Annettu julkisanon jälkeen

14.6.2013

ASIA Kalojen kasvattaminen Hämmärönsalmessa sijaitsevissa verkkoaltaissa (tutkimuslaitos) Hämmärön kylässä Naantalin kaupungissa

HAKIJA Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitos

LUVAN HAKEMISEN PERUSTE

Ympäristönsuojelulain 28 §:n ja ympäristönsuojeluasetuksen 1 §:n 1 momentin 11 c) kohdan mukainen hakemus

Vesilain (264/1961) 2 luvun 2 §:n vesistöön rakentamista koskeva hakemus

ASIAN VIREILLETULO Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitos on saattanut hakemuksen vireille Etelä-Suomen aluehallintovirastossa 31.10.2011 sekä myöhemmin täydentänyt hakemustaan (15.5.2012 ja 18.5.2012).

HAKEMUS

Toiminta ja sen sijainti Kasvatustoiminta tapahtuu verkkoaltaissa Rymättylän kalantutkimusasemalla kiinteistöihin Kalaranta RN:o 5:0 ja Kalarinne RN:o 7:0 kuuluvilla vesialueilla Hämmärönsalmessa Naantalin kaupungin Hämmärön kylässä. Kalojen vuotuinen lisäkasvu on enintään noin 43 000 kg.

Lupaa kalankasvatukseen haetaan vuoden 2021 loppuun saakka.

Voimassa oleva lupa Länsi-Suomen ympäristölupavirasto on 29.12.2006 antamallaan päätöksellä nro 182/2006/3 myöntänyt Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitokselle luvan

1) verkkoaltaiden pitämiseen meressä ja kalojen kasvattamiseen niissä Rymättylän kalantutkimusasemalla Hämmärönsalmessa kiinteistöihin Kalaranta RN:o 5:0 ja Kalarinne RN:o 7:0 kuuluvilla vesialueilla Rymättylän kunnan Hämmärön kylässä,

2) kalojen kasvattamiseen maalla sijaitsevilla altaissa Rymättylän kalantutkimusasemalla Rymättylän kunnan Hämmärön kylässä sijaitsevilla kiinteistöillä Kalaranta RN:o 5:0 ja Kalarinne RN:o 7:0,

3) veden johtamiseen merestä sekä

4) vedenottoputken pitämiseen kiinteistöihin Kalaranta RN:o 5:0 ja Kalarinne RN:o 7:0 kuuluvilla vesialueilla Rymättylän kunnan Hämmärön kylässä.

Luvan mukaan verkkoaltaiden pinta-ala saa olla enintään 1 320 m², kalojen ruokintaan käytettävän rehun sisältämä fosforimäärä vuodessa enintään 450 kg ja typpimäärä enintään 3 200 kg. Päätöksen mukaan näillä rajoituksilla on mahdollista kasvattaa noin 43 000 kg kalaa vuodessa.

Vaasan hallinto-oikeus on pysyttänyt ympäristölupaviraston päätöksen 26.9.2008 antamallaan päätöksellä nro 08/0485/2.

Päätöksen mukaan lupa on voimassa vuoden 2012 loppuun tai kunnes 31.10.2011 mennessä vireille saatetusta uudesta hakemuksesta annettu päätös on lainvoimainen.

Oikeus alueeseen

Senaatti-kiinteistöt on 30.3.2004 päivätyllä sopimuksella ja siihen tehdyllä 5.5.2004 päivätyllä liitteellä vuokrannut Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitokselle kalankasvatusta varten tarvittavat Rymättylän kunnan (1.1.2009 lukien Naantali) Hämmärön kylässä sijaitsevat kiinteistöt Kalaranta RN:o 5:0 ja Kalarinne RN:o 7:0 sekä Rymättylän kalantutkimusaseman. Sopimus on voimassa 1.1.2004 alkaen toistaiseksi ja päättyy aikaisintaan 31.12.2018.

Alueen kaavat ja luonnonsuojelu

Alueella on voimassa Rymättylän kunnan kunnanvaltuuston 20.3.1981 hyväksymä Hämmärön ja Myllyniemen rantakaava, jossa ranta kalankasvatuslaitoksen kohdalla on osoitettu loma-asuntoalueeksi (RA-1), maa- ja metsätalousalueeksi (M) sekä yleisten rakennusten korttelialueeksi (Y).

Alueella on voimassa Naantalın kaupungin 27.8.2007 hyväksymä Rymättylän eteläisen saariston lainvoimainen osayleiskaava Airismaa-Aasla, jossa ranta kalankasvatuslaitoksen kohdalla on osoitettu pääosin maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueeksi, jolla on ympäristöarvoja (MY) sekä asuntoalueeksi (AO).

Alueella ei ole asemakaavaa.

Kalankasvatuslaitosta lähin Aasla-Krampin (FI0200038) Natura 2000 -alueeseen kuuluva osa-alue, Vanhakylän kluuviflada, sijaitsee Hämmärön-salmen eteläpuolella.

Ympäristön tila

Merialue	Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitoksen kalantutkimusasema sijaitsee Hämmärönsalmen pohjoispuolella Airismaan ja Aaslaluodon välissä kiinteistöihin Kalaranta RN:o 5:0 ja Kalarinne RN:o 7:0 kuuluvilla vesi- ja maa-alueilla. Tutkimusaseman sijaintialue on suurten selkävesien välisessä voimakasvirtaisessa salmessa. Salmen vesisyvyys on 14–18 m, leveys noin 0,5 km ja pituus yli 4 km. Salmessa ei ole virtauksia estäviä penkereitä tai matalia kynnyksiä. Erillisiä syvänteitä on kaksi ja vesi kerrostuu niissä kesällä.
Kuormitus	Muita kuormituslähteitä alueella ovat Euro-Forelli Oy:n Myllyniemen laitos ja Patalohi Oy:n Aaslan laitos, jotka sijaitsevat alle 500 m:n päässä hakijan laitoksesta, Haverön Lohi Oy:n Vähä-Maisaaren laitos, joka sijaitsee noin 5 km:n päässä hakijan laitoksesta, maa- ja metsätalous sekä haja- ja vapaa-ajan asutus.
Vedenlaatu	Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitoksen Rymättylän kalantutkimusaseman lähialueen vedenlaatua on tarkkailtu osana Rymättylän ja Velkuan alueen yhteistarkkailua. Vuonna 2010 alueen kokonaisfosforipitoisuudet vaihtelivat välillä 14–24 µg/l ilmentäen lievää rehevyyttä. Levätuotantoa mittaavat klorofylli-a -pitoisuudet vaihtelivat välillä 1,5–1,8 µg/l ilmentäen karuutta. Fosforipitoisuudet olivat hyvällä tai tyydyttävällä tasolla ja klorofyllipitoisuuksien mukaan veden käyttökelpoisuusluokka oli erinomainen. Näkösyvyys oli 2,7–3,8 m. Vuonna 2010 tehdyn Rymättylän ympäristön vedenlaadun alueellisen selvityksen mukaan Hämmärönsalmen vedenlaatu poikkesi muusta tutkimus-alueesta veden korkeampien nitraattityppipitoisuuksien suhteen. Pitoisuudet olivat salmessa ja sen suu-alueilla 2–3 kertaisia avoimeen merialueeseen verrattuna. Pitoisuuden nousu ei näkynyt levien määrässä.
Pohja	Vuonna 2008 pohjan laatu vaihteli Hämmärönsalmessa sulfidi- ja saviliejun, saven, hiekan/soransekaisen saven ja hiekan välillä. Pohja kalankasvatuslaitoksen lähiympäristössä luokiteltiin likaantuneeksi. Laitoksen lähiasemien pohja oli selvästi kärsinyt hapen vajauksesta ja sedimentissä ilmeni eriasteista tummentumista ja oli havaittavissa eriasteista rikkivedyn hajua. Pohjan tila oli hieman parantunut vuoteen 2005 verrattuna. Pohjaeläimistön yksilömäärä ja biomassa koostuivat enimmäkseen surviaissääsken <i>plumosus</i> -toukista ja harvasukamadoista.
Kalasto	Alueella esiintyvät murtovesialueelle tyypilliset kalalajit kuten silakka, hauki, ahven ja särki. Hakijan mukaan kalankasvatuslaitoksen välittömällä vaikutusalueella ei harjoiteta päätoimista ammattikalastusta.
Alueen käyttö	Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitoksen kalantutkimusaseman lisäksi Hämmärönsalmessa toimii kaksi muuta kalankasvatuslaitosta.

Kalankasvatuslaitoksen vaikutusalueella ei ole hakemuksen mukaan vedenottoja, yleisiä uimarantoja tai muita toimintoja, joiden käyttöön tai olosuhteisiin laitoksen toiminnalla olisi vaikutuksia.

Hankkeen vaikutusalueella on vapaa-ajan asutusta.

Nykyinen toiminta

Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitoksen Rymättylän kalantutkimusasemalla kasvatetaan kirjolohta, lohta, siikaa ja kuhaa verkkoaltaissa. Ympäristönsuojelun tietojärjestelmästä saatujen tietojen perusteella Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitoksen kalankasvatuslaitoksen toiminta ja päästöt vuosina 2007–2011 ovat olleet seuraavat:

	2007	2008	2009	2010	2011	Keskiarvo
Lisäkasvu (kg/a)	3 000	14 000	20 000	3 000	5 000	9 000
Rehun fosfori (kg/a)	23	160	230	42	44	99
Rehun typpi (kg/a)	170	1 200	1 600	290	340	720
Fosforipäästö (kg/a)	13	100	150	29	25	64
Typpipäästö (kg/a)	97	800	1 100	210	210	480
Rehumäärä (kg/a)	2 800	20 000	27 000	4 600	5 800	12 000
Rehukerroin	1,06	1,43	1,35	1,44	1,24	1,35 ^{*)}
Fosforin ominaispäästö (g/kg/a)	4,9	7,5	7,4	9,2	5,4	7,2 ^{*)}
Tyypen ominaispäästö (g/kg/a)	37	58	55	65	46	54 ^{*)}

^{*)} painotettu keskiarvo

Hakemuksen mukainen toiminta

Laitoksen rakenteet

Laitos koostuu 64 tutkimuskäyttöön tarkoitetusta verkkoaltaasta, joiden yhteenlaskettu pinta-ala on 1 024 m², tilavuus 3 072 m³ ja syvyys noin 4 m sekä kolmesta ylläpitoon tarkoitetusta verkkoaltaasta, joiden yhteenlaskettu pinta-ala on 100 m², tilavuus 1 500 m³ ja syvyys noin 5 m. Altaiden tuki- ja kelluntarakenteet ovat metallia. Altaat ankkuroidaan paikoilleen.

Laitoksella aikaisemmin ollut tutkimusrakennus, jossa oli sisäkasvatusaltaita, laboratoriotiloja ja kalankäsittelytiloja, on tuhoutunut tulipalossa marraskuussa 2006.

Tuotanto

Kasvatettavien kalojen lisäkasvu on noin 43 000 kg vuodessa. Kalojen ruokintaan käytettävä rehumäärä on noin 60 000 kg/a ja se sisältää fosforia noin 450 kg/a ja typpeä noin 3 200 kg/a. Kalat ruokitaan ruokinta-automaateilla tai vaihtoehtoisesti käsin.

Kalojen jatkokäsittely

Kalat pistetään ja perataan pääosin Ammattiopisto Livian tiloissa Paraisten kaupungissa. Osa tutkimustoiminnasta vapautuvista kaloista perataan lä-

hellä sijaitsevassa perkaamossa. Tutkimustoiminnassa satunnaisesti syntyvä verestysvesi johdetaan umpisäiliöön.

Laitoksen aiheuttamat päästöt ja niiden rajoittaminen

Ruokintaan käytetään pääosin kuivarehua ja tutkimuksellisista syistä myös muuta rehua. Kalankasvatuksen ravinnepäästö mereen on noin 280 kg fosforia ja noin 2 000 kg typpeä vuodessa.

Hakemuksen mukainen kalankasvatus vastaa ympäristön kannalta parasta käytäntöä merialueella.

Jätehuolto

Toiminnasta syntyvä jäte, joka koostuu eläinkudosnäytteistä, kerätään umpisäiliöön ja toimitetaan käsiteltäväksi jätehuoltoyhtiön kanssa tehdyn sopimuksen mukaisesti. Pilaantunut lääkerehu toimitetaan käsiteltäväksi ongelmajätelaitokselle.

Toiminnan vaikutukset

Ympäristön tila

Laitoksen toiminnan ei ole todettu aiheuttavan haittaa ympäristölle. Kalankasvatuslaitoksen vesistövaikutukset peittyvät vesien yleisen rehevöitymisen aiheuttamiin muutoksiin. Kalankasvatuksesta ei ole aiheutunut havaittavia vaikutuksia merenpohjan tilaan. Edellä oleva huomioon ottaen hakemuksen mukainen päästö on hakijan mukaan perusteltu.

Merialueen käyttö

Kalankasvatustoiminnasta ei aiheudu haittaa ympäristölle eikä sen käytölle.

Luonnonsuojelualueet

Etäisyys kalankasvatuslaitokselta Aasla-Krampin Natura 2000 -alueen (FI0200038) Vanhakylänlahden kluuvifladan edustalle on noin 0,8 km. Fladan yhdistää mereen kapea, vain muutaman metrin leveä oja. Kalankasvatuksen vaikutukset kohdistuvat ensisijaisesti laitoksen välittömään läheisyyteen eivätkä ne merkittävästi heikennä niitä luonnonarvoja, joiden suojelemiseksi alue on sisällytetty Natura 2000 -verkostoon.

Toiminnan ja sen vaikutusten tarkkailu

Toiminnanharjoittaja pitää laitoksen toiminnasta hoitopäiväkirjaa. Kalankasvatuslaitoksen vaikutustarkkailua jatketaan nykyisen käytännön mukaisesti. Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitos on esittänyt, että Rymättylän kalantutkimusaseman vaikutustarkkailua jatketaan osana Rymättylän ja Velkuan alueen yhteistarkkailua. Tarkkailuun kuuluvat vuosittainen vedenlaadun tarkkailututkimus sekä määrävuosin toteutettavat pohjaeläin- ja päällislevätutkimukset.

LUPAHAKEMUKSEN KÄSITTELY

Tiedottaminen

Aluehallintovirasto on vesilain (264/1961) 16 luvun 6, 7 ja 8 §:ssä säädetyllä tavalla kuuluttamalla asiasta aluehallintovirastossa ja Naantalin kaupungissa varannut tilaisuuden muistutusten ja vaatimusten tekemiseen sekä mielipiteiden esittämiseen hakemuksen johdosta viimeistään 19.7.2012.

Kuulutus on lähetetty erikseen tiedoksi asiakirjoista ilmeneville viranomaisille ja asianosaisille.

Muistutukset ja vaatimukset

1) Liikenneviraston Meriväylät-yksikön Turun toimipiste on todennut, ettei se vastusta ympäristölupaa. Kelluvat kala-altaat tulee merkitä muistutuksen liitteenä olevan Merenkulkuhallituksen yleisohjeen 13.1.2009 mukaisesti. Kiinnitys- tai ankkurointivälineet eivät saa estää tai vaikeuttaa liikennöintiä yleisillä vesikulkuväylillä.

Verkkoaltaat on sijoitettava niin, että altaiden ja väylän välissä on riittävä turvaetäisyys ja että alusten ja veneiden kulku ja liikennöinti mahdollisille kääntöpaikoille on mahdollista. Väyläalue käsittää alueet turvalaitteelta turvalaitteelle (viitalta viitalle). Turvalaitteilta yhdistävän teoreettisen linjauksen ulkopuolelle on jätävä riittävä turvaetäisyys. Kala-altaiden ankkurointivälineitä ei saa asentaa 50 m lähemmäksi kelluvia turvalaitteita.

Altaiden merkitsemisen yhteydessä on otettava huomioon, että altaiden mahdolliset valot eivät saa sekaantua kelluvien tai kiinteiden merenkulun turvalaitteiden valoihin.

2) Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue on todennut, että hakija voi kasvat-
taa kalaa noin 43 000 kg vuodessa. Toiminnalle tulisi lisäksi asettaa seuraavat ehdot:

Hakemuksen liitteenä olevien karttojen osoittamilla paikoilla kalankasvatukseen käytettävien verkkoaltaiden pinta-ala saa olla yhteensä enintään 1 124 m².

Kalojen ruokintaan käytettävien rehujen fosfori- ja typpisisältö voi olla hakijan esittämä. Rehujen ravinnesisältöjä ei tule leikata nykyisestä, koska Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitos on kalantutkimuslaitos, joka tarvitsee nykyisiä rehujen ravinnesisältöjä tutkimustoimintaan. Tutkimustoiminta ei ole kaupallista kalankasvatusta.

Luvan saaja tulee velvoittaa pitämään laitoksen toiminnoista hoitopäiväkirjaa, joka tulee säilyttää laitoksella ja vaadittaessa esittää valvontaviranomaiselle.

Luvan saajan on kustannuksellaan suoritettava kalankasvatustutkimuksen käyttötarkkailua sekä sen päästöjen ja toiminnan vesistövaikutusten tark-

kailua ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueen hyväksymällä tavalla. Tarkkailua tulee suorittaa myös silloin, kun laitos ei väliaikaisesti toimi tai toiminta on vähäisempää kuin lupa sallii.

Tämän hankkeen yhteydessä on tarpeen tehdä arviointi hankkeen vaikutuksista Aasla-Krampin Natura-alueeseen (FI0200038) niin, että arvioinnissa otetaan huomioon Hämmärönsalmen kaikkien kalankasvattamojen yhteisvaikutus.

Luvan voimassaoloaika voi olla enintään 10 vuotta siitä eteenpäin, kun lupa on lainvoimainen. Jos toiminta sen jälkeen jatkuu, tulisi uusi ympäristölupahakemus panna vireille vuotta ennen luvan umpeutumista.

Hankkeessa on otettu huomioon Kokemäenjoen–Saaristomeren–Selkämeren vesienhoitoalueen vesienhoitosuunnitelman tavoitteet vuoteen 2015.

Arvio hankkeen vesistövaikutuksista

Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitoksen Rymättylän kalankasvatuslaitos sijaitsee Hämmärönsalmessa Airismaan ja Aaslaluodon välissä. Paikka on suojainen ja vesisyvyys salmessa välillä 14–18 m. Salmen leveys on noin 0,5 km ja pituus runsaat 4 km. Hämmärönsalmessa ei ole virtauksia estäviä penkereitä tai matalia kynnyksiä, mutta erillisiä syvänteitä on kaksi ja vesi kerrostuu niissä kesällä. Laitos sijaitsee Hämmärönsalmen pohjoispuolella.

Vuosina 2007–2011 laitoksen keskimääräinen fosforikuormitus on ollut noin 65 kg ja typpikuormitus noin 480 kg vuodessa. Tänä aikana vuotuinen kuormitus on vaihdellut fosforin osalta välillä 13–149 kg ja typen osalta välillä 97–1 092 kg. Laitoksen kuormitus on ollut Hämmärönsalmessa sijaitsevista laitoksista pienin.

Merialueen vedenlaadussa suurimmat muutokset ovat tapahtuneet kokonaisfosfori- ja klorofyllipitoisuudessa sekä veden kirkkaudessa. Viimeisen 30 vuoden aikana sekä kokonaisfosfori että klorofyllipitoisuus ovat kasvaneet ja näkösyvyys heikentynyt. Ekologisen luokituksen mukaan Hämmärönsalmi kuuluu tyydyttävään luokkaan kuten lähes koko Saaristomeren. Vesienhoidon tavoitteena on saavuttaa alueella veden hyvä ekologinen tila viimeistään vuoteen 2027 mennessä.

Hämmärönsalmessa on kasvatettu kalaa vuodesta 1982 lähtien. Muita kalankasvatuslaitoksia alle 0,5 km:n säteellä laitoksesta ovat Euro-Forelli Oy:n Hämmärön laitos ja Patalohi Oy:n Aaslan laitos. Näiden laitosten yhteenlaskettu kuormitus oli vuosina 2007–2011 noin 10 kertaa suurempi kuin hakemuksen mukaisen laitoksen. Hämmärönsalmen kolmen laitoksen yhteenlaskettu kuormitus oli vuosina 2007–2011 keskimäärin 720 kg fosforia (531–874 kg) ja 5 240 kg typpeä (4 105–6 139 kg).

Rikkomeren länsireunalla noin 5 km:n päässä olevalla Haverön Lohi Oy:n Vähä-Maisaaren laitoksella lienee myös tuulten ja virtausten mukaan ajoittain vaikutusta Hämmärönsalmen tilaan. Vähä-Maisaaren laitoksen kuormitus on noin puolet Hämmärönsalmen laitosten kuormituksesta. Pohjoisessa Laitsalmessa saarten takana sijaitsevalla Laitsalmen laitoksella ei todennäköisesti ole vaikutusta Hämmärönsalmen tilaan. Hämmärönsalmen haja- ja vapaa-ajanasutuksen kuormitus on kalankasvatuksesta ja valuma-alueelta tulevaa maa- ja metsätalouden kuormitusta selvästi vähäisempää. Hämmärönsalmen syvännealueilla hapettomuus lisää sisäistä kuormitusta.

Kalankasvatuksen vaikutuksia Hämmärönsalmen tilaan seurataan vuosittain tehtävillä vedenlaadun ja määrävuosin tehtävillä päällyslävästön ja pohjaeläimistön tarkkailututkimuksilla.

Vedenlaatu

Vedenlaatua Hämmärönsalmessa on seurattu 2000-luvulla lähes vuosittain. Pintaveden kesäaikainen kokonaisfosforipitoisuus oli Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitoksen laitoksen lähivesillä vuosina 2000–2011 keskimäärin 23 µg/l (17–28 µg/l) ja a-klorofyllipitoisuus keskimäärin 3,8 µg/l (1,8–4,9 µg/l). Näkösyvyys vaihteli välillä 1,6–2,8 m ja oli keskimäärin 2,0 m. Kauempana kalankasvatustiloksista Hämmärönsalmessa kokonaisfosforipitoisuus oli samana ajanjaksona keskimäärin 22 µg/l (17–28 µg/l), a-klorofyllipitoisuus 3,9 µg/l (1,5–5,2 µg/l) ja näkösyvyys 2,1 m (1,6–2,8 m). Vertailuasemilla noin 6 km:n päässä eteläisellä Airistolla kokonaisfosforipitoisuus oli keskimäärin 20 µg/l (17–24 µg/l), a-klorofyllipitoisuus 4,5 µg/l (3,1–7,1 µg/l) ja näkösyvyys 2,4 m (1,9–3,2 m). Toisaalta Airiston merialue on luontaisestikin vedenlaadultaan salmialueita parempi. Vertailualueiden alusvedessä ei hapenpuutetta havaittu kuin satunnaisesti, mutta laitosten lähellä Hämmärönsalmen syvännealueella on mitattu viime vuosina hyvin alhaisia tai lähes olemattomia happipitoisuuksia. Muuten vedenlaadussa ei ole tapahtunut olennaista muutosta 2000-luvulla.

Vedenlaadun alueellista vaihtelua Rymättylän ympäristössä tutkittiin vuonna 2010. Näissä tutkimuksissa havaittiin Hämmärönsalmessa muuta merialuetta korkeampia nitraattityypipitoisuuksia. Mittaustulosten perusteella ei varmasti voitu päätellä kuormituksen lähdettä, mutta kuormitus ei todennäköisesti tullut suoraan kalankasvatustalusta veteen, koska voimakasta pitoisuuden kasvua ei tapahtunut verkkoaltaiden läheisyydessä. Tutkimuksessa arvioitiin, että suurin osa ravinnekuormituksesta tulee virtausten mukana levinneistä kalojen ulosteista ja syömättömästä ruuasta. Ravinnelähde saattoi havaitun pitoisuusjakauman perusteella olla satojen metrien tai jopa kilometrin pituinen Hämmärönsalmen pohja-alue, jossa pohjaan vajonneen orgaanisen aineen hajoaminen ja ravinteiden vapautuminen tapahtuu. Tutkimuksen aikaan vesimassa oli sekoittunutta 15 m:n syvyyteen asti, joten tätä matalammilta alueilta pohjalta tuleva ravinnekuormitus pääsi nousemaan pintaveteen asti.

Päällyslievästö

Laitoksen vaikutuksia päällyslievästöön on tutkittu viimeksi vuosina 1994, 1998, 2002, 2006 ja 2009. Päällyslievästötutkimusten perusteella kalankasvatuksen vaikutukset ovat näkyneet joka vuosi vähintään yhdellä tutkimusjaksolla Hämmärönsalmen keskiosassa. Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitoksen Rymättylän laitoksen vaikutuksia ei voida erottaa kahden muun kalankasvatuslaitoksen kuormituksista.

Pohjaeläimistö

Pohjaeläintutkimuksia alueella on tehty viimeksi vuosina 1997, 2001, 2005 ja 2008. Vuonna 2008 tehdyn suppean pohjaeläintutkimuksen ainoa asema Hämmärönsalmessa laitoksen lähellä luokiteltiin likaantuneeksi, mutta sen tila oli hieman parantunut vuodesta 2005. Vallitsevina pohjaeläiminä olivat hapenpuutetta sietävät surviaissääsken *plumosus* -toukat ja harvasukasmadot.

Vuoden 2005 laajassa pohjaeläintutkimuksessa Hämmärönsalmen seitsemästä asemasta neljä luokiteltiin puoliterveiksi/puoliliikaantuneiksi, yksi likaantuneeksi/erittäin likaantuneeksi ja kaksi erittäin likaantuneeksi. Toinen erittäin likaantuneista asemista sekä likaantunut/erittäin likaantunut asema kuuluivat laitoksia lähinnä oleviin asemiin. Toisaalta erittäin likaantuneita asemia sijaitsi myös kauempana laitoksista. Useilla havaintoasemilla pohjaeläinten biomassa oli edelleen laskenut vuodesta 2001 ja laskun syynä oli lähinnä liejusimpukoiden ja paikoin myös muiden simpukoiden biomassan pieneneminen. Pohjaeläinten pieni yksilömäärä ja biomassa vaikeuttivat pohjan tilan luokitusta. Hämmärönsalmessa eläinten niukkuutta selitti usealla asemalla selvästi hapeton sedimentti.

Vuoden 2005 pohjaeläintutkimuksen sekä vuoden 2001 ja alueella aiemmin 1990-luvulla tehtyjen tutkimusten perusteella vaikuttaa siltä, ettei moiniin syvänteisiin voi epäsuotuisten olosuhteiden vuoksi muodostua pysyvää pohjaeläinkantaa. Epäsuotuisten olosuhteiden todennäköisin syy ovat toistuvat happikadot.

Vuonna 2008 tehdyn sedimentin kuparitutkimuksen mukaan verkkoaltaista ei havaittu kuparin leviävän ympäröivälle merialueelle.

Yhteenveto

Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitoksen Rymättylän kalankasvatuslaitoksen vesistövaikutuksia ei voinut erottaa kahden muun laitoksen vaikutuksista. Sen sijaan kolmen laitoksen yhteisvaikutus Hämmärönsalmen keskiosassa oli ajoittain nähtävissä vedenlaatu-, pohjaeläin- tai päällyslievästötutkimuksissa. Lisäksi vedenlaadun alueellista vaihtelua Rymättylän ympäristössä tutkittaessa havaittiin pohjalle vajonneen virtausten levittämän syömättömän ruuan ja kalojen ulosteiden mahdollisesti nostavan nitraattityppi-pitoisuuksia koko Hämmärönsalmessa.

Vesienhoidon tavoitteena on saavuttaa Hämmärönsalmessa veden hyvä ekologinen tila viimeistään vuoteen 2027 mennessä. Kokemäenjoen–Saaristomeren–Selkämeren vesienhoitosuunnitelman 2015 mukaan “Kalankasvatuksen kuormitusta tulee vähentää erityisesti niillä alueilla, joilla ekologinen tila on hyvää huonompi, tai tila uhkaa heikentyä kalankasvatuksen kuormituksen johdosta, ja joilla vesistöjen tilaa voidaan parantaa kalankasvatuksen kuormituksen alentamisella”. Merialueen ekologinen tila Hämmärönsalmessa on tällä hetkellä tyydyttävä.

Vaikka Hämmärönsalmen virtausolot ovat melko hyvät, kalankasvatuksesta tuleva orgaaninen aines vajoaa ainakin osittain Hämmärönsalmen syvänteisiin, joissa tämän aineksen hajottamiseen kuluu runsaasti happea. Veden kerrostumisen takia syvänealueille syntyy hapettomuutta, mikä lisää voimakkaasti Hämmärönsalmen sisäistä kuormitusta. Toistuvat hapettomuusjaksot näkyvät muun muassa pohjaeläintutkimusten tuloksissa.

Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitoksen Rymättylän laitoksen kuormitus on Hämmärönsalmen kolmesta laitoksesta pienin. Kaikkien kolmen kalankasvatuslaitoksen yhteiskuormitus Hämmärönsalmessa on kuitenkin tällä hetkellä liian suuri. Kuormitukseltaan pienimmän laitoksen kuormituksen vähennystavoitteet tai siirto parempaan paikkaan vaikuttaisivat toisaalta vähiten Hämmärönsalmen tilaan. Laitoksen toiminnalla edistetään myös ympäristöystävällisempien kalankasvatusmenetelmien kehittämistä. Tämän takia, vaikka Varsinais-Suomen ja Satakunnan sijainninohjaussuunnitelmassa Hämmärönsalmea ei ole tunnistettu vesiviljelyyn sopivaksi alueeksi, kalankasvatusta voidaan jatkaa Rymättylän laitoksella.

Eritysalueet

Ympäristölupaa hakevat kalankasvatuslaitokset sijaitsevat Aasla-Krampin Natura-alueen (FI0200038) läheisyydessä. Alue (noin 338 ha) on liitetty Natura-verkoston alueella esiintyvien luontodirektiivin liitteen 1 luontotyyppien perusteella. Osia Natura-alueesta kuuluu myös kansallisiin suojeleluohjelmiin ja alueelle on perustettu luonnonsuojelualueita. Lupaa hakevien kalankasvatuslaitosten vesialueella on vesiyhteys Natura-alueeseen kuuluvaan Paskalahti–Vanhankylänlahden kluuvijärvi-alueeseen.

Tässä yhteydessä on tarpeen tehdä arviointi hankkeen vaikutuksista em. Natura-alueeseen eli luonnonarvoihin, joiden perusteella alue on sisällytetty Natura 2000 -verkostoon. Hankkeelle tai suunnitelmalle tarvitsee luonnonsuojelulain 65 § mukaan tehdä varsinainen Natura-arviointi silloin, kun se yksin tai yhdessä muiden hankkeiden kanssa todennäköisesti merkittävästi heikentää niitä luontoarvoja, joiden suojelemiseksi alue on sisällytetty Natura-verkostoon. Varsinaista em. Natura-arviointia ei tarvita, jos nämä luontoarvot eivät todennäköisesti merkittävästi heikenny. Tätä varten on tarpeen tehdä ensin vähintään esiarvio hankkeen vaikutuksista (ns. Natura-arvioinnin tarveharkinta), jossa vaikutuksia ei tarvitse käsitellä jokaisen luontotyyppin tai lajin kohdalta erikseen, vaan siinä pyritään ensisijaisesti löytämään uhattuina olevat luontoarvot ja hankkeen vaikutuksille alttiit piirteet tai ominaisuudet, jotka liittyvät alueen luontoarvoihin ja niiden toimim-

taan. Esiarviossa tehdään yhteenveto ja johtopäätös vaikutuksista ja niiden perusteella arvio, tarvitaanko varsinaista laajempaa Natura-arviointia.

Yhteenvetona tässä yhteydessä on tarpeen arvioida lupaa hakevien kalankasvattamojen vaikutus em. Natura-alueeseen niin, että arvioinnissa on otettu huomioon Hämmärönsalmen kaikkien kalankasvattamojen yhteisvaikutus. Tarkastelussa tulisi olla mukana myös Euro-Forelli Oy:n kalankasvattamo, jonka ympäristölupahakemus on ollut elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksessa lausunnolla. Mahdollinen vaikutus syntyy ensisijaisesti kasvattamojen aiheuttamasta ravinnekuormituksesta ja sen mahdollisesta seurauksesta merialueeseen yhteydessä olevan kluuvijärviketjuun ja siellä esiintyvien luontotyyppien tilaan. Toiminnan vaikutusten arvioimiseksi ja seuraamiseksi vesistövaikutusten seuranta (tarkkailu) on joka tapauksessa tarpeen laajentaa ainakin merialueeseen yhteydessä olevalle Natura-alueen Vanhankylän lahdelle.

3) Naantalın kaupungin kaavoitus- ja ympäristölautakunta on todennut, että Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitoksella on vuonna 2008 lainvoiman saanut ympäristölupa. Hakemuksen mukainen toiminta ei poikkea miltei osin voimassa olevan luvan mukaisesta toiminnasta. Lupamääräykset ovat ajanmukaiset, mutta niitä tulisi täydentää alla esitetyn mukaisesti:

Naantalın kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle tulee toimittaa seuraava tiedot: ilmoitukset häiriö- ja poikkeuksellisista tilanteista, laitoksen vastuullisen hoitajan yhteystiedot, vuosittainen hoitopäiväkirjan yhteenveto sekä vuosittaiset vesistö tarkkailujen tulokset.

Lupa tulisi myöntää viiden vuoden määräajaksi.

4) AA on vaatinut, että Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitoksen kalantutkimusasemaa ja kahta muuta muutaman sadan metrin säteellä toimivaa kalankasvatuslaitosta pitää käsitellä yhtenä kokonaisuutena. Muistuttaja vastustaa luontoympäristöä ja puhtauden tasapainoa vaurioittavaa toimintaa, joka kuormittaa ympäristöluontoa ekologisesti ja heikentää maisema-arvoja.

Selitys

Hakija on selityksessään **2) Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastualueen** muistutuksen johdosta todennut, ettei Varsinais-Suomen ja Satakunnan sijainninhjaussuunnitelmassa Hämmärönsalmea ole tunnustettu vesiviljelyyn sopivana alueena. Hakija haluaa tarkentaa tulkintaa siten, että sijainninhjaussuunnitelma on tehty uusien lupien myöntämisen tueksi eikä sitä tulisi soveltaa luvan uusimiseen vanhoille kasvatuspaikoille.

Kansallisen vesiviljelyn sijainninhjaussuunnitelman luonnoksessa on todettu seuraavaa: ”Sijainninhjaussuunnitelma ei velvoita nykyisiä laitoksia siirtämään nykyistä toimintaansa uusille alueille. Niiden ravinnekuormituksen taso suhteessa alueen ympäristön ekologiseen kestävyteen arvioidaan jatkossakin tapauskohtaisesti ympäristölupamenettelyssä.

Suunnitelma ei estä kasvattajaa hakemasta ja saamasta ympäristölupaa suunnitelmassa tunnistettujen vesialueiden ulkopuolella. Siellä on todennäköisesti monia kalankasvatukseen hyvin sopivia alueita, joita ei ole tämän suunnitelman arviointimenetelmin tunnistettu. Esimerkiksi vesialueita rajautuu lomakiinteistöpuskurin vuoksi vesiviljelyyn sopivista alueista pois, vaikka kiinteistöt olisivat kasvatusyrittäjän omia. Tässä tapauksessa paikan sopivuus arvioidaan yksinomaan lupakäsittelyn yhteydessä.”

Hakija on todennut **3) Naantalın kaupungin kaavoitus- ja ympäristölautakunnan** muistutuksen osalta, että hakija pitää ympäristöluvan voimassaoloajan rajaamista alle 10-vuotiseksi huolestuttavana, sillä se saattaa rajoittaa vesiviljelyn tutkimukseen tehtäviä investointeja.

MERKINTÄ

Etelä-Suomen aluehallintovirasto on ratkaissut tämän hakemuksen kanssa samanaikaisesti myös Haverön Lohi Oy:n (dnro ESAVI/250/04.08/2011), Patalohi Oy:n (dnro ESAVI/257/04.08/2011) ja Euro-Forelli Oy:n (dnro ESAVI/267/04.08/2011) kalankasvatusta koskevat hakemukset.

ALUEHALLINTOVIRASTON RATKAISU

Luparatkaisu

Aluehallintovirasto myöntää Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitokselle vesilain mukaisen luvan verkkoaltaiden pitämiseen meressä ja ympäristönsuojelulain mukaisen luvan kalojen kasvattamiseen niissä tutkimustoimintaa varten Rymättylän kalantutkimusasemalla Hämmärönsalmessa kiinteistöihin Kalaranta RN:o 5:0 ja Kalarinne RN:o 7:0 kuuluvilla vesialueilla Naantalın kaupungin Hämmärön kylässä tämän päätöksen liitteen 2 osoittamalla paikalla.

Luvan saajan on noudatettava ympäristönsuojelulain ja vesilain säännöksiä sekä seuraavia lupamääräyksiä.

Lupamääräykset

Rakenteet ja laitteet

1) Verkkoaltaiden yhteenlaskettu pinta-ala saa olla enintään 1 124 m².

Verkkoaltaat saadaan käsitellä ainoastaan sellaisilla antifoulingaineilla, jotka on hyväksytty käytettäväksi kalankasvatustoiminnassa.

2) Kalankasvatustoimintaan liittyvät rakenteet ja laitteet on pidettävä asianmukaisessa kunnossa. Verkkoaltaat on ankkuroitava niin, että ne pysyvät suunnitellulla paikalla eivätkä aiheuta vesiliikenteelle tai merialueen muulle käytölle vältettävissä olevaa haittaa.

3) Verkkoaltaat on merkittävä Liikenneviraston hyväksymällä tavalla. Altain sijainnista ja merkinnästä samoin kuin niiden myöhemmästä poistamisesta on tehtävä karttaliittein varustettu ilmoitus Liikenneviraston Meriväylät-yksikön Turun toimipisteelle.

Toiminta ja päästöt

4) Laitosta on hoidettava siten, että kalankasvatuksen ympäristövaikutukset ovat mahdollisimman vähäiset. Laitoksen toiminta on järjestettävä siten, että siitä ei aiheudu melu- eikä hajuhaittoja ympäristölle.

5) Kalankasvatuksessa vuosittain käytettävä rehu saa sisältää enintään 450 kg fosforia ja enintään 3 200 kg typpeä.

Tavoitteena on, että ominaispäästö on mahdollisimman pieni.

Ominaispäästöarvot lasketaan vähentämällä vuosittain käytettävän rehun ravinnemäärästä kalan lisäkasvuun sitoutunut ravinnemäärä ja jakamalla näin saatu erotus kalan vuotuisella lisäkasvulla. Kasvatetussa kalassa on 0,40 % fosforia ja 2,75 % typpeä.

Jätehuolto

6) Kuolleet kalat on kerättävä talteen ja kompostoitava tai toimitettava laitokseen, jolla on asianmukainen lupa käsitellä nämä jätteet. Kuolleet kalat on käsiteltävä eläinjätteen käsittelystä annettujen säädösten mukaan

7) Laitosta on muutoinkin hoidettava siten, että jätettä syntyy mahdollisimman vähän. Jätteet on lajiteltava ja varastoitava asianmukaisesti sekä toimitettava hyötykäyttöön, käsiteltäviksi tavanomaisen jätteen tai vaarallisen jätteen käsittelypaikkoihin.

Häiriö- ja muut poikkeustilanteet

8) Kalankasvatukseen liittyvistä merkittävistä häiriö- ja poikkeustilanteista on ilmoitettava Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueelle ja Naantalın kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle. Häiriö- ja poikkeustilanteiden syyt on välittömästi selvitettävä sekä havaitut viat ja häiriötekijät on korjattava viipymättä.

9) Jos laitoksella olevissa kaloissa todetaan tai on syytä epäillä olevan eläintautilain nojalla vastustettavaa kalatautiä tai muuta tarttuvaa kalatautiä, jota ei yleensä esiinny Suomessa, asiasta on ilmoitettava joko kunnan tai aluehallintoviraston eläinlääkärille ja ryhdyttävä muihin tarvittaviin toimenpiteisiin.

Vakavissa kalatautitapauksissa on ilmoitus tehtävä myös Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueelle.

Tarkkailu ja raportointi

10) Laitoksen vastuullisen hoitajan nimi yhteystietoineen on ilmoitettava Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueelle.

11) Laitoksen toiminnasta on pidettävä hoitopäiväkirjaa. Päiväkirjaan on merkittävä tiedot

- altaiden tuomisesta paikalle ja niiden poisviennistä,
- käytössä olevien altaiden tilavuudesta ja pinta-alasta,
- laitokseen tuodun ja siitä poistetun kalan määrästä,
- laitoksella käytetyn rehun määrästä ja laadusta,
- laitoksella tapahtuvan verestyksen yhteydessä tulevan veren, kuolleiden kalojen ja muiden jätteiden määrästä, laadusta ja niiden käsittelystä sekä toimittamisesta edelleen,
- mahdollisista kalataudeista ja kalakuolemista sekä käytetyistä lääkkeistä ja muista kemikaaleista,
- laitoksella käytettävien rehujen ja kemikaalien varastoinnista sekä
- muista seikoista, jotka vaikuttavat päästöjen seurantaan ja ohjaukseen.

Hoitopäiväkirja on säilytettävä viiden vuoden ajan ja vaadittaessa esitettävä viranomaisille.

Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueen ja Naantalin kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle on vuosittain helmikuun loppuun mennessä toimitettava edellistä vuotta koskeva yhteenveto tätä tarkoitusta varten laaditulla lomakkeella. Luvan saajan on vaadittaessa annettava elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle muutkin tarpeelliset tiedot ja selvitykset hoitopäiväkirjoissa ja yhteenvedoissa esitettyjen tietojen luotettavuuden tarkistamiseksi.

Lakia viranomaisten toiminnan julkisuudesta sovelletaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen vaitiolovelvollisuuteen sen suorittaessa ympäristönsuojelulain mukaisia tehtäviä. Laitoksen toimintaan liittyvät päästö- ja tarkkailutiedot sekä ympäristön tilaa koskevat tiedot eivät kuitenkaan ole salassa pidettäviä.

12) Kalankasvatuksen vaikutuksia merialueella on tarkkailtava Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueen hyväksymällä tavalla. Tarkkailu voidaan suorittaa yhteistarkkailuna alueen muiden tarkkailuvelvollisten kanssa.

Ehdotus vaikutustarkkailuohjelmaksi on toimitettava elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle kahden kuukauden kuluessa tämän päätöksen lainvoimaiseksi tulemisesta.

Jos tarkkailutulokset antavat siihen aihetta, voi asianomainen viranomainen tämän päätöksen estämättä myöhemmin muuttaa tarkkailuohjelmaa.

Tarkkailujen tulokset on toimitettava tarkkailuohjelmissa määrätyn ajoin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle sekä Naantalin kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle. Tarkkailutiedot on vaadittaessa annettava myös asianosaisille nähtäviksi.

Luvan voimassaolo Lupa on voimassa 31.12.2022 saakka.

Jos luvan saajan on tarkoitus jatkaa kalankasvatustoimintaa vielä vuoden 2022 jälkeen, on uusi lupahakemus saatettava vireille aluehallintovirastossa viimeistään 31.10.2021. Mikäli hakemus saatetaan vireille määräajassa, tämä lupa on voimassa siihen saakka, kun uuden hakemuksen perusteella annettu päätös on saanut lainvoiman, edellyttäen, että luvan haltijalla on oikeus kalankasvatusta varten tarvittavaan vesialueeseen. Lupahakemukseen tulee muun ohella liittää tätä laitosta koskeva yhteenveto käyttö-, päästö- ja vaikutustarkkailuista.

Vahingot, haitat ja edunmenetykset

Kalankasvatuksesta, kun toimintaa harjoitetaan lupamääräysten mukaisesti, ei ennalta arvioiden aiheudu vesilain mukaista korvattavaa vahinkoa, haittaa tai edunmenetystä eikä ympäristövahinkojen korvaamisesta annetun lain mukaan korvattavaa vesistön pilaantumista.

Lupaa ankaramman asetuksen noudattaminen

Jos asetuksella annetaan määräyksiä, jotka ovat ankarampia kuin tämän päätöksen lupamääräykset tai luvasta poikkeavia määräyksiä luvan voimassaolosta, on asetusta luvan estämättä noudatettava.

RATKAISUN PERUSTELUT

Lupaharkinta

Hämmärönsalmessa on kasvatettu kalaa yli 30 vuotta. Hakijan kalankasvatuslaitos ja kaksi muuta kalankasvatuslaitosta sijaitsevat salmen keskiosassa. Salmen länsipuolen edustalla on lisäksi yksi laitos. Veden vaihtuvuus alueella on kohtuullisen hyvä. Salmessa on kaksi erillistä syvännettä, joissa veden vaihtuvuus lämpötilakerrostuneisuuden aikana on huono.

Vuosina 2007–2011 Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitoksen fosforipäästö on ollut keskimäärin 60 kg/a ja typpipäästö 500 kg/a. Hämmärönsalmen keskiosassa sijaitsevien kaikkien kolmen laitoksen ja ajoittain myös salmen edustalla olevan laitoksen päästöt vaikuttavat samalla alueella. Näiden neljän kalankasvatuslaitoksen vuotuiset ravinnepäästöt ovat olleet keskimäärin yhteensä 1 100 kg fosforia ja 8 200 kg typpeä. Voimassa olevissa lupapäätöksissä arvioitujen enimmäispäästöjen summa on yhteensä 1 400 kg fosforia ja 11 000 kg typpeä vuodessa.

Veden laadun mukaan alue on lievästi rehevöitynyt. Ekologisen luokituksen mukaan Hämmärönsalmi kuuluu tyydyttävään luokkaan kuten lähes koko Saaristomeri. Kalankasvatuslaitosten päästöjen vaikutus näkyy alueella selvimmin laitosten lähialueiden pohjaeläimistössä sekä veden ja pohjan laadussa ja erillisten syvänteiden ajoittaisena hapettomuutena ja sen aiheuttamana sisäisenä kuormituksena. Salmialueella on todettu myös kohonneita nitraattityppipitoisuuksia.

Riista- ja kalataloudentutkimuslaitoksen kalankasvatustila sijaitsee Hämmärönsalmen pohjoisosassa melko suojaisella paikalla. Salmen toisella puolella sijaitsee Aasla–Krampin Natura-alueeseen kuuluvan kluuvijärvi-
ketjun kohdalla. Etäisyys kalankasvatustilalta lähimpään asutukseen on noin 100 m.

Kokemäenjoen–Saaristomeren–Selkämeren vesienhoitoalueen vuoteen 2015 ulottuvan vesienhoitosuunnitelman mukaan kalankasvatuksen kuormitusta tulee vähentää erityisesti niillä alueilla, joilla ekologinen tila on hyvää huonompi, ja joilla vesistön tilaa voidaan parantaa kalankasvatuksen päästöjä vähentämällä. Vesienhoidon tavoitteena on saavuttaa Saaristomerellä veden hyvä ekologinen tila vuoteen 2027 mennessä.

Edellä esitetyn perusteella aluehallintovirasto on määrännyt raja-arvot rehun ravinnesisällölle. Kalankasvatuksessa tuotanto saa olla enintään 43 000 kg vuodessa ja kalojen ruokintaan käytettävä rehumäärä saa sisältää enintään 450 kg fosforia ja enintään 3 200 kg typpeä vuodessa. Toiminnasta aiheutuvat ravinnepäästöt ovat enintään 280 kg fosforia ja 2 000 kg typpeä vuodessa. Laitoksen tuotanto, rehun sisältämät ravinnemäärät ja laskennalliset päästöt ovat hakemuksen mukaisia, koska laitoksen toiminta perustuu tutkimustoimintaan. Laitoksen toteutuneet ja hakemuksen mukaisen toiminnan päästöt vaihtelevat huomattavasti vuosittain tutkimustoiminnan mukaisesti.

Laitoksen päästöt eivät sanottavasti vaikuta läheisen kluuvijärvi-
ketjun luonnonarvoihin.

Laitosta varten tarvittava vesialue on voimassa olevan vuokrasopimuksen perusteella luvan saajan hallinnassa. Luvan myöntämisen edellytykset vesilain mukaan ovat olemassa koska kalankasvatustiloiden pitämisestä meressä saatava hyöty on huomattava siitä aiheutuvaan vahinkoon, haittaan ja muuhun edunmenetykseen verrattuna.

Luvan myöntämisen edellytykset ympäristönsuojelulain mukaan ovat olemassa, koska kalankasvatuksesta, kun se toteutetaan lupamääräysten mukaisesti, ei aiheudu terveyshaittaa tai merkittävää muuta ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa eikä erityisten luonnonolosuhteiden huonontumista tai yleiseltä kannalta tärkeän muun käyttömahdollisuuden vaarantumista toiminnan vaikutusalueella eikä eräistä naapurussuhteista annetun lain 17 §:n 1 momentissa tarkoitettua kohtuutonta rasitusta. Toiminta täyttää jätelain ja -asetuksen vaatimukset.

Laitoksen toiminta ei vaikeuta vesienhoitosuunnitelman tavoitteiden toteuttamista.

Lupamääräykset

Lupamääräyksessä 1) annettu verkkoaltaiden enimmäispinta-ala on määrätty hakemuksen mukaisesti.

Rakenteita koskevat lupamääräykset 2) ja 3) ovat tarpeen vesiliikenteelle ja vesialueen muulle käytölle aiheutuvien haittojen estämiseksi.

Merialueen pilaantumisen ehkäisemiseksi ja toiminnasta aiheutuvien haitallisten vaikutusten vähentämiseksi annetaan lupamääräykset 4)–7). Ominaispäästöjä koskeva määräys on tarpeen sen varmistamiseksi, että luvan saaja hoitaa laitosta ympäristön kannalta parhaan käytännön periaatteen (BEP) mukaisesti.

Jätteen haltijaa koskee jätelain 28 §:n mukainen vastuu jätehuollon järjestämisestä. Jätteistä annetut lupamääräykset 6) ja 7) koskevat tätä velvollisuutta.

Lupamääräykset 8) ja 9), jotka koskevat häiriö- ja muita poikkeustilanteita, ovat tarpeen haittojen ennaltaehkäisyn kannalta.

Tarkkailu- ja raportointimääräykset 10)–12) ovat tarpeen vesistökuormituksen ja -vaikutusten selvittämiseksi, valvontaa varten, ennakoimattomien vahinkojen varalta sekä uutta lupahakemusta varten tehtävää selvitystä varten.

Luvan voimassaolo

Lupa on määräaikainen, koska luvan saajan oikeus laitosta varten tarvittavaan vesialueeseen on määräaikainen. Lisäksi uuden hakemuksen käsitteilyn yhteydessä toiminnan edellytykset voidaan arvioida uudelleen ottaen huomioon päästöjen vaikutukset merialueella sekä muista syistä aiheutuvat muutokset, mahdollisuudet vähentää päästöjä kalankasvatuksen kehittymisen myötä sekä luvan saajan oikeudet laitosta varten tarvittavaan vesialueeseen. Voimassaoloaika on riittävän pitkä, jotta kalankasvatustoimintaa voidaan kehittää vaarantamatta toiminnan taloudellista kannattavuutta. Mikäli vuokrasopimusta ei jatketa, ei toimintaa voida jatkaa.

Lainkohdat

Vesilain (264/1961) 2 luvun 6 §:n 2 momentti

Ympäristönsuojelulain 40, 41, 42, 43, 45, 46, 52, 55 ja 56 §

VASTAUKSET MUISTUTUKSIIN JA VAATIMUKSIIN

Koskien **2) Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastualueen** vaatimusta hankkeen vaikutusten esiarvioinnin tekemisestä (Natura-arvioinnin tarveharkinta) aluehallintovirasto toteaa, ettei kasvatustoiminta poikkea määrältään tai aiheutuvilta päästöiltään voimassa olevan luvan mukaisesta toiminnasta. Olosuhteet eivät ole muuttuneet siten, että mainittua esiarviointia olisi tarpeen tehdä.

Koskien **3) Naantalien kaupungin kaavoitus- ja ympäristölautakunnan** vaatimusta luvan myöntämisestä viiden vuoden määräajaksi aluehallintovirasto katsoo, ettei luvan voimassaoloaika ole tarpeen määrätä 10 vuotta lyhyemmäksi. Aluehallintovirasto viittaa tältä osin luparatkaisun perustelujen kohtaan "luvan voimassaolo".

4) AA muistutuksesta aluehallintovirasto toteaa, että samalla alueella sijaitsevien kalankasvatustilain ympäristölupahakemukset käsitellään samanaikaisesti. Merialueen yleinen rehevöityminen johtuu pääosin muusta kuin kalankasvatuksesta. Aluehallintovirasto katsoo, ettei kalankasvatuksesta aiheudu sellaista ympäristön pilaantumista, joka olisi luvan myöntämisen esteenä.

Aluehallintovirasto on ottanut muistutukset muilta osin huomioon lupamääräyksistä ja lupapäätöksen perusteluista ilmenevällä tavalla.

Aluehallintovirasto katsoo, että luvan myöntämisen edellytykset ovat olemassa luparatkaisun perusteluissa esitetyillä perusteilla.

KÄSITTELYMAKSU JA SEN MÄÄRÄYTYMINEN

Käsittelymaksu on 5 220 euroa. Lasku lähetetään erikseen Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskuksesta.

Käsittelymaksu määräytyy aluehallintoviraston maksuista annetun valtioneuvoston asetuksen (1145/2009) ja sen liitteenä olevan maksutaulukon mukaisesti. Asetus koskee vuosina 2010 ja 2011 vireille tulleita lupa-asioita. Kyseessä on maksutaulukossa tarkoitettu kalankasvatustilain koskeva ympäristölupa-asia, jossa kalan lisäkasvu on 20 000–100 000 kg/a, ja verkkoaltaan sijoittamista vesialueelle koskeva vesilain (264/1961) mukainen lupa-asia (muu vesilain 2 luvun mukainen hanke). Ensin mainitun asian käsittelymaksu on 5 220 ja jälkimmäisen 1 220 euroa. Ympäristönsuojelulain 39 §:n mukaisessa yhteiskäsittelyssä käsiteltävästä asiasta peritään asian käsittelystä korkeimpaan maksuluokkaan kuuluvan asian käsittelymaksun suuruinen maksu kuitenkin siten, että maksua voidaan korottaa 50 prosenttia taulukon mukaisesta maksusta. Tarvetta käsittelymaksun korottamiseen ei ole.

PÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Päätös Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitos
Viikinkaari 4
00790 HELSINKI

Jäljennös päätöksestä

Naantalin kaupunki
Naantalin kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen
Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus/ ympäristö ja luonnonvarat (sähköisesti)
Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus/ kalatalous (sähköisesti)
Liikenneviraston Meriväylät-yksikkö, Turun toimipiste
Lounais-Suomen aluehallintovirasto/ eläinlääkäri
Suomen ympäristökeskus (sähköisesti)

Ilmoitus päätöksestä

Ilmoitus päätöksestä lähetetään asianosaisille listan dpoESAVI-262-04-08-2011 mukaan.

Ilmoittaminen ilmoitustauluilla

Tieto päätöksen antamisesta julkaistaan Etelä-Suomen aluehallintoviraston ilmoitustaululla ja päätöksestä kuulutetaan Naantalin kaupungin virallisella ilmoitustaululla

MUUTOKSENHAKU

Päätökseen saa hakea muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta valittamalla.

Liite

- 1) Valitusosoitus
- 2) Laitoksen sijainti kartalla

Hannu Kokko

Juha Helin

Saku Hurskainen

Asian ovat ratkaisseet ympäristöneuvokset Hannu Kokko ja Juha Helin.
Asian on esitellyt ympäristölakimies Saku Hurskainen.
SH/sk

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen Etelä-Suomen aluehallintoviraston päätökseen saa hakea valittamalla muutosta **Vaasan hallinto-oikeudelta**. Asian käsittelystä perittävistä maksusta valitetaan samassa järjestyksessä kuin pääasiasta.

Valitusaika Määräaika valituksen tekemiseen on kolmekymmentä (30) päivää tämän päätöksen antopäivästä sitä määräaikaan lukematta. Valitusaika päättyy **15.7.2013**.

Valitusoikeus Päätöksestä voivat valittaa ne, joiden oikeutta tai etua asia saattaa koskea, sekä vaikutusalueella ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun tai asuin ympäristön viihtyisyyden edistämiseksi toimivat rekisteröidyt yhdistykset tai säätiöt, asianomaiset kunnat, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset, kuntien ympäristön-suojeluviranomaiset ja muut asiassa yleistä etua valvovat viranomaiset.

Valituksen sisältö Valituskirjelmässä, joka osoitetaan Vaasan hallinto-oikeudelle, on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- valittajan nimi ja kotikunta
- postiosoite ja puhelinnumero ja mahdollinen sähköpostiosoite, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa (mikäli yhteystiedot muuttuvat, on niistä ilmoitettava Vaasan hallinto-oikeudelle, PL 204, 65101 Vaasa, sähköposti vaasa.hao@oikeus.fi)
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta
- mitä muutoksia päätökseen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen allekirjoitus, ellei valituskirjelmää toimiteta sähköisesti (faxilla tai sähköpostilla)

Valituksen liitteet Valituskirjelmään on liitettävä

- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- mahdollisen asiamiehen valtakirja tai toimitettaessa valitus sähköisesti selvitys asiamiehen toimivallasta

Valituksen toimittaminen Etelä-Suomen aluehallintovirastolle

Valituskirjelmä liitteineen on toimitettava Etelä-Suomen aluehallintovirastolle. Valituskirjelmän on oltava perillä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä. Valituskirjelmä liitteineen voidaan myös lähettää postitse, faxina tai sähköpostilla. Sähköisesti (faxina tai sähköpostilla) toimitetun valituskirjelmän on oltava toimitettu niin, että se on käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Etelä-Suomen aluehallintoviraston yhteystiedot

käyntiosoite:	Ratapihantie 9, 00520 Helsinki
postiosoite:	PL 110, 00521 Helsinki
puhelin:	(vaihde) 029 501 6000
fax:	09 6150 0533
sähköposti:	ymparistoluvat.etela@avi.fi
aukioloaika:	klo 8 - 16.15

Oikeudenkäyntimaksu Valittajalta peritään asian käsittelystä Vaasan hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksu 90 euroa. Tuomioistuinten ja eräiden oikeushallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetussa laissa on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.

